

Toelichting op totstandkoming beschermde bomenlijst

De bomen op de beschermde bomenlijst voor Hilversum noord zijn door een boomdeskundige geselecteerd op basis van een visuele inspectie.

Van de bomen, met een stamdiameter van ten minste 30 cm, is vervolgens de boomwaarde bepaald. Dit staat uitgebreid beschreven in hoofdstuk 3 van het velbeleid.

De boomwaarde wordt bepaald op basis van:

- Standplaats
- Boomvorm
- Omvang
- Zichtbaarheid
- Bijdrage aan het groene karakter van Hilversum

Per onderdeel kan een boom maximaal 3 punten krijgen. De punten worden vermenigvuldigd en bij een waarde van 81 punten of meer is er sprake van een waardevolle boom.

Tijdens de inspectie is één boom op de lijst gekomen vanwege de dendrologische waarde: de *Heptacotium miconioides* in de Van Kretschmar van Veenlaan 98. In het geval van cultuurhistorische of dendrologische waarde is geen puntentelling nodig.

3 Boomwaarde

Wanneer de aanvraag omgevingsvergunning voor het vellen van een boom wordt behandeld, wordt door de boomdeskundige van gemeente de boom beoordeeld op de volgende aspecten: soort, stamdiameter, groeifase, conditie, kroon, stam(-voet), vorm, omvang, zichtbaarheid en beheersituatie.

De boomdeskundige kijkt ook of een boom een beschermde soort herbergt. Als dit het geval is moet toetsing op grond van de Wet natuurbescherming plaatsvinden.

Nadat de boom is beoordeeld wordt door de adviseur van de gemeente de boomwaarde in beeld gebracht. Dit gebeurt door de boom op onderstaande aspecten te beoordelen:

- Esthetische boomwaarde;
- Landschappelijke en Stedenbouwkundige waarde;
- Ecologische waarde;
- Cultuurhistorische en dendrologische waarde.

De esthetische, de landschappelijke en stedenbouwkundige waarde van een boom wordt uitgedrukt in een score overeenkomstig de puntentoekenning in bijlage 2. De punten worden toegekend door de adviseur van de gemeente. Als er sprake is van een cultuurhistorische en/of dendrologische waarde dan heeft de boom automatisch een hoge boomwaarde.

De uiteindelijke boomwaarde wordt bepaald aan de hand van de volgende tabel:

Boomwaarde	Criterium
hoog	81 punten en hoger of cultuurhistorische en/of dendrologische waarde
gemiddeld	13 t/m 80 punten
laag	12 punten of lager

Tabel 1 Bepaling boomwaarde

Hieronder volgt een toelichting op het bepalen van de esthetische, de landschappelijke en stedenbouwkundige en de cultuurhistorische en dendrologische waarden.

3.1 Esthetische waarde

De esthetische waarde van een boom wordt bepaald door de standplaats, de vorm en de omvang van de boom zelf.

3.1.1 Standplaats

Een solitaire boom is beeldbepalend voor zijn omgeving. Een solitaire boom krijgt daarom 3 punten (overeenkomstig bijlage 2). Straat- en laanbomen of boomgroepen bepalen gezamenlijk en in gelijke mate een ruimte of een structuur; de individuele boom is ondergeschikt aan de structuur of groep waarvan hij deel uitmaakt, daarom krijgt deze boom 2 punten.

Bomen die deel uitmaken van een boomgroep of bosschage, maar daarin ondergeschikt zijn aan andere bomen in de groep, dragen ruimtelijk gezien het minste bij aan de omgeving en krijgen daarom 1 punt.

3.1.2 Boomvorm

Elke boomsoort heeft een eigen habitus of boomvorm. Dit is de vorm die de betreffende boom van nature aanneemt. Deze vorm kan echter onder externe invloeden afwijken. Denk aan

concurrentie door andere bomen, een groeiplaats met weinig ondergrondse groeiruimte of een groeiplaats tegen een gebouw aan waardoor de boomkroon maar naar één kant kan groeien. Een boom kan ook zijn vorm te danken hebben aan regelmatige deskundige snoei, de zogenaamde vormsnoei.

Een boom met een boomvorm die hoort bij de soort of een boom met een vorm die het resultaat is van regelmatige en deskundige snoei krijgt 3 punten. Een boom met een matige vorm krijgt 2 punten en een boom met een slechte vorm 1 punt.

3.1.3 Omvang

Grotere bomen zijn ruimtelijk gezien meer bepalend voor de omgeving en hebben daarom een hogere boomwaarde. Een boom met een **voor de soort waardevolle omvang**¹ krijgt 3 punten; andere bomen 1 punt.

3.2 Landschappelijke en stedenbouwkundige waarden

De waarde van een boom voor het landschap of voor dorps- of stadsschoon is de landschappelijke en stedenbouwkundige waarde. Hierbij is de zichtbaarheid van de boom en de locatie van de boom van belang.

Veel bomen in de openbare ruimte zijn bepalend voor of ondersteunend aan de stedelijke structuur van Hilversum. Denk aan straat- en laanbomen en bomen in parken en plantsoenen. In sommige wijken van Hilversum zijn juist de bomen op particulier terrein bepalend voor het karakter van de wijk.

Al deze bomen bepalen het groene karakter van Hilversum.

De landschappelijke en stedenbouwkundige boomwaarde wordt op twee aspecten beoordeeld:

- de zichtbaarheid van de boom;
- de bijdrage van de boom aan het groene karakter van Hilversum.

3.2.1 Zichtbaarheid

Zichtbaarheid vanuit openbaar toegankelijke gebieden (als bedoeld in de Wabo) is bepalend voor de waarde van een boom. Als een boom zichtbaar is vanuit een openbaar toegankelijk gebied krijgt deze 3 punten. Overige bomen krijgen 1 punt.

3.2.2 Bijdrage aan het groene karakter van Hilversum

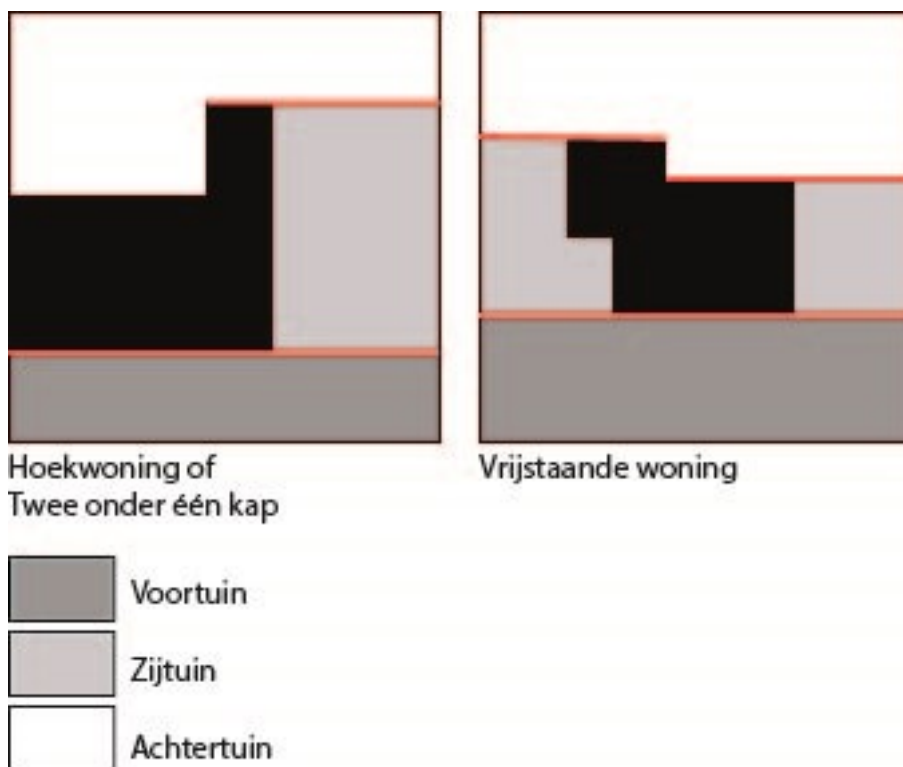
1. Een boom met een hoge bijdrage aan het groene karakter van Hilversum krijgt 3 punten. Deze staat op één of meer van de volgende locaties (a. en b.) of voldoet aan een van de criteria (c. t/m e.):
 - a. Bomen als aangegeven op de overzichtskaart in bijlage 3. Dit betreft: straat- en laanbomen langs de hoofdbomenstructuur, bomen in hoofdstructuur openbaar groen, bomen in openbaar toegankelijk gebied in beschermde stads- en dorpsgezichten, bomen in voor- en zijtuinen (afb.1) langs hoofdwegen, bomen langs de erfgrenzen van percelen² in villawijken en –parken, bomen in voor- en zijtuinen (afb.1) in villawijken en –parken, bomen in het centrum;
 - b. Bomen op brinken;
 - c. Bomen met een waardevolle omvang op grond van hoofdstuk 3.1.3;
 - d. Bomen als onderdeel van een monument of een onder architectuur aangelegde tuin of plantsoen en als een wezenlijk onderdeel van het ontwerp;
 - e. Bomen die van wezenlijk belang zijn voor de biodiversiteit in Hilversum.

¹ Onder waardevolle omvang voor soort wordt verstaan: de hoogte en omvang die de betreffende boomsoort in volwassen toestand kan bereiken.

² De zone van 3,5 meter langs de erfgrenzen van percelen in het beschermd stads- en dorpsgezicht van het Noordwestelijk Villagegebied: deze zorgen voor de groene dooradering van dit gebied.

2. Bomen met een gemiddelde bijdrage aan het groene karakter van Hilversum krijgen 2 punten. Het betreft de volgende bomen:
 - a. Straat- en laanbomen in overige gebieden van Hilversum overeenkomstig de kaart in bijlage 3;
 - b. Overige bomen in de openbare ruimte, m.u.v. bomen in bosplantsoen;
 - c. Bomen in voor- en zijtuinen (afb.1) in overige gebieden in Hilversum;
 - d. Overige bomen in achtertuinen in Villawijken en –parken;
 - e. Bomen in het Mediapark en in het Arenapark.
 - f. Bomen op erven of in tuinen buiten de bebouwde kom Wet natuurbescherming;

3. Bomen met een lage bijdrage aan het groene karakter van Hilversum:
 - a. Bomen in achtertuinen in overige gebieden van Hilversum overeenkomstig de kaart in bijlage 3;
 - b. Bomen in bosplantsoen;
 - c. Bomen op overige bedrijventerreinen.

Afbeelding 1 bepaling van voor-, zij- en achtertuin.

3.3 Ecologische waarde

Bomen en boomstructuren kunnen door hun onderlinge ruimtelijke samenhang bijdragen aan de vergroting van leefgebieden van allerlei diersoorten. Deze boomstructuren leiden deze diersoorten tot in het centrum van Hilversum en vertegenwoordigen een ecologische waarde. Als onderdeel van een structuur of als individueel exemplaar kan een boom bijdragen aan de biodiversiteit in Hilversum.

De ecologische waarde is een van de aspecten die een bijdrage levert aan het groene karakter van Hilversum. De waardering is daarom meegenomen in hoofdstuk 3.2.2.

3.4 Cultuurhistorische en dendrologische waarde

Door de geschiedenis heen hebben bomen een belangrijke rol gespeeld als symbool van religie, herdenking of als onderdeel van een (landschaps-) architectonisch of stedenbouwkundig “gesamtkunstwerk”.

Sommige boomsoorten hebben een wetenschappelijke (dendrologische) waarde.

De boomdeskundige van de gemeente bepaalt of een boom dendrologische waarde heeft.

Een boom met cultuurhistorische of dendrologische waarde heeft automatisch een hoge boomwaarde (zie tabel 1).

De volgende criteria bepalen de cultuurhistorische waarde van een boom:

1. De boom of boomstructuur staat beschreven in een monumentenbeschrijving of in de beschrijving van een beschermd stads- of dorpsgezicht;
2. de boom is als herdenkingsboom geplant ter gelegenheid van een belangrijke gebeurtenis, bijvoorbeeld ter gelegenheid van de geboorte van een prins of prinses;
3. de boom is geplant om in het agrarisch gebied een grens te markeren of langs wegen ter versterking van het profiel. Een dergelijke houtopstand kan zich ook binnen het stedelijk gebied bevinden en daar de structuur van het oorspronkelijke, nog onbebouwde gebied, weergeven;
4. de boom is geplant op een brink of ter markering van een waterbouwkundig kunstwerk (o.a. brug, sluis);
5. de boom is wezenlijk onderdeel van een monumentale buitenruimte (tuin, erf, park, landgoed);
6. de boom heeft in de mythologie, sagen en legendes een rol gespeeld;
7. de boom is geplaatst langs voormalige ‘rijksstraatwegen’;
8. de boom is ouder dan 80 jaar.